

Львівський національний університет імені Івана Франка

ПРО ВИЗНАЧЕННЯ НЕВІДОМОГО КОЕФІЦІЄНТА ПРИ ПОХІДНІЙ ЗА ЧАСОМ У ПАРАБОЛІЧНОМУ РІВНЯННІ

Знайдено умови існування та єдиності розв'язку оберненої задачі для одновимірного параболічного рівняння з невідомим коефіцієнтом при похідній за часом у випадку нелокальної умови перевизначення.

We found conditions for the existence and uniqueness of a solution to the inverse problem for one-dimensional parabolic equation with an unknown coefficient at the time-derivative in the case of nonlocal overdetermination condition.

ВСТУП ТА ФОРМУЛЮВАННЯ ЗАДАЧІ початковою та крайовими умовами

У даній роботі досліджується задача визначення невідомого коефіцієнта при похідній за часом в одновимірному параболічному рівнянні з нелокальною додатковою умовою. За допомогою теореми Шаудера про нерухому точку цілком неперервного оператора одержано умови існування розв'язку задачі. З врахуванням властивостей інтегральних рівнянь Вольтерра другого роду встановлено єдиність розв'язку.

Серед досліджених обернених задач ідентифікації коефіцієнта при похідній за часом зазначимо роботу Прилепка О.І. та Костіна О.Б. [1], в якій розглянуто задачу для n -вимірного параболічного рівняння з невідомим коефіцієнтом, що залежить від просторової змінної, та нелокальною інтегральною умовою перевизначення. Задача визначення двох невідомих коефіцієнтів теплопровідності та теплоємності в однорідному рівнянні теплопровідності з локальними умовами перевизначення досліджена в [2]. У статті [3] було розглянуто аналогічну до дослідженої в цій статті задачу у випадку рівняння теплопровідності.

В області $Q_T = (0, h) \times (0, T)$ розглядаємо рівняння

$$c(t)u_t = a(x, t)u_{xx} + b(x, t)u_x + d(x, t)u + f(x, t) \quad (1)$$

з невідомим коефіцієнтом $c(t) > 0, t \in [0, T]$,

$$u(x, 0) = \varphi(x), \quad x \in [0, h], \quad (2)$$

$$u(0, t) = \mu_1(t), \quad u(h, t) = \mu_2(t), \quad t \in [0, T] \quad (3)$$

та умовою перевизначення

$$\nu_1(t)u_x(0, t) + \nu_2(t)u_x(h, t) = \mu_3(t), \quad t \in [0, T]. \quad (4)$$

ІСНУВАННЯ РОЗВ'ЯЗКУ

Теорема 1. *Нехай виконуються умови:*

(A1) $a \in H^{1+\gamma, 0}(\overline{Q}_T)$, $b, d, f \in H^{\gamma, 0}(\overline{Q}_T)$,
 $\varphi \in H^{2+\gamma}[0, h]$, $\mu_i \in C^1[0, T]$, $i = 1, 2$,
 $\mu_3, \nu_i \in C[0, T]$, $i = 1, 2$;

(A2) $\varphi''(x) > 0$, $x \in [0, h]$, $a(x, t) > 0$, $(x, t) \in \overline{Q}_T$,
 $\nu_1(t)b(h, t)\mu_1'(t) + \nu_2(t)b(0, t)\mu_2'(t) > 0$,
 $\nu_1(t)b(h, t) \geq 0$, $\nu_2(t)b(0, t) \geq 0$,
 $b(0, t)b(h, t)\mu_3(t) + \nu_1(t)b(h, t)d(0, t)\mu_1(t) +$
 $\nu_2(t)b(0, t)d(h, t)\mu_2(t) + \nu_1(t)b(h, t)f(0, t) +$
 $+ \nu_2(t)b(0, t)f(h, t) > 0$, $t \in [0, T]$;

(A3) $\varphi(0) = \mu_1(0)$, $\varphi(h) = \mu_2(0)$,
 $\nu_1(0)\varphi'(0) + \nu_2(0)\varphi'(h) = \mu_3(0)$,
 $\mathbb{D}\varphi''(0) + d(0, 0)\mu_1(0) + f(0, 0) =$
 $\frac{\mu_1'(0)}{\mu_2'(0)} \left(\varphi''(h) + d(h, 0)\mu_2(0) + f(h, 0) \right)$.

Тоді можна вказати таке число T_0 ,
 $0 < T_0 \leq T$, що розв'язок $(c, u) \in C[0, T_0] \times C^{2,1}(\overline{Q}_{T_0})$, $c(t) > 0$, $t \in [0, T_0]$ задачі (1)–(4) існує.

Доведення. Для доведення існування розв'язку використаємо теорему Шаудера про

нерухому точку компактного оператора. Спочатку зведемо задачу (1)–(4) до інтегрального рівняння відносно невідомої функції c . Для цього покладемо $x = 0$ і $x = h$ в (1):

$$\begin{aligned} c(t)\mu'_1(t) &= a(0, t)u_{xx}(0, t) + b(0, t)u_x(0, t) + \\ &+ d(0, t)\mu_1(t) + f(0, t), \\ c(t)\mu'_2(t) &= a(h, t)u_{xx}(h, t) + b(h, t)u_x(h, t) + \\ &+ d(h, t)\mu_2(t) + f(h, t). \end{aligned}$$

Тоді, помноживши обидві рівності на $\nu_1(t) \times b(h, t)$ і $\nu_2(t)b(0, t)$ відповідно, додавши і використавши (4), отримаємо

$$\begin{aligned} c(t) &= (a(0, t)\nu_1(t)b(h, t)u_{xx}(0, t) + a(h, t) \times \\ &\times \nu_2(t)b(0, t)u_{xx}(h, t) + b(0, t)b(h, t)\mu_3(t) + \\ &+ \nu_1(t)b(h, t)d(0, t)\mu_1(t) + \nu_2(t)b(0, t)d(h, t) \times \\ &\times \mu_2(t) + \nu_1(t)b(h, t)f(0, t) + \nu_2(t)b(0, t) \times \\ &\times f(h, t))(\nu_1(t)b(h, t)\mu'_1(t) + \nu_2(t)b(0, t) \times \\ &\times \mu'_2(t))^{-1}. \end{aligned} \quad (5)$$

Шляхом заміни $\mathbb{D}u(x, t) = v(x, t) + \varphi(x) + \mu_1(t) - \mu_1(0) + \frac{x}{h}(\mu_2(t) - \mu_2(0) - \mu_1(t) + \mu_1(0))$ зведемо задачу (1)–(3) до задачі з однорідними початковою та крайовими умовами:

$$\begin{aligned} c(t)v_t &= a(x, t)v_{xx} + b(x, t)v_x + d(x, t)v - c(t) \times \\ &\times \left(\mu'_1(t) + \frac{x}{h}(\mu'_2(t) - \mu'_1(t)) \right) + \tilde{f}(x, t), \\ v(x, 0) &= 0, \quad v(0, t) = 0, \quad v(h, t) = 0. \end{aligned} \quad (6)$$

Тут $\tilde{f}(x, t) = a(x, t)\varphi''(x) + b(x, t)(\varphi'(x) + \frac{1}{h} \times (\mu_2(t) - \mu_2(0) - \mu_1(t) + \mu_1(0))) + d(x, t) \times (\varphi(x) + \mu_1(t) - \mu_1(0) + \frac{x}{h}(\mu_2(t) - \mu_2(0) - \mu_1(t) + \mu_1(0))) + f(x, t)$.

В припущенні, що функція $c(t)$ – відома, використовуючи функцію Гріна [4] $\tilde{G}_1(x, t, \xi, \tau)$, для рівняння

$$c(t)z_t = a(x, t)z_{xx} + b(x, t)z_x + d(x, t)z,$$

запишемо розв'язок задачі (6):

$$v(x, t) = \int_0^t \frac{d\tau}{c(\tau)} \int_0^h \tilde{f}(\xi, \tau) \tilde{G}_1(x, t, \xi, \tau) d\xi -$$

$$\begin{aligned} &- \int_0^t d\tau \int_0^h (\mu'_1(\tau) + \frac{\xi}{h}(\mu'_2(\tau) - \mu'_1(\tau))) \times \\ &\times \tilde{G}_1(x, t, \xi, \tau) d\xi. \end{aligned}$$

Повертаючись до змінної u , приходимо до зображення

$$\begin{aligned} u(x, t) &= \int_0^t \frac{d\tau}{c(\tau)} \int_0^h \tilde{f}(\xi, \tau) \tilde{G}_1(x, t, \xi, \tau) d\xi - \\ &- \int_0^t d\tau \int_0^h (\mu'_1(\tau) + \frac{\xi}{h}(\mu'_2(\tau) - \mu'_1(\tau))) \times \\ &\times \tilde{G}_1(x, t, \xi, \tau) d\xi + \varphi(x) + \mu_1(t) - \mu_1(0) + \\ &+ \frac{x}{h}(\mu_2(t) - \mu_2(0) - \mu_1(t) + \mu_1(0)), \end{aligned}$$

звідки

$$\begin{aligned} u_{xx}(x, t) &= \varphi''(x) + \int_0^t \frac{d\tau}{c(\tau)} \int_0^h \tilde{f}(\xi, \tau) \times \\ &\times \tilde{G}_{1xx}(x, t, \xi, \tau) d\xi - \int_0^t d\tau \int_0^h (\mu'_1(\tau) + \\ &+ \frac{\xi}{h}(\mu'_2(\tau) - \mu'_1(\tau))) \tilde{G}_{1xx}(x, t, \xi, \tau) d\xi. \end{aligned} \quad (7)$$

Підставивши (7) в (5), отримаємо

$$\begin{aligned} c(t) &= \left(a(0, t)\nu_1(t)b(h, t) \left(\varphi''(0) + \int_0^t \frac{d\tau}{c(\tau)} \times \right. \right. \\ &\times \int_0^h \tilde{f}(\xi, \tau) \tilde{G}_{1xx}(0, t, \xi, \tau) d\xi - \int_0^t d\tau \int_0^h (\mu'_1(\tau) + \\ &+ \frac{\xi}{h}(\mu'_2(\tau) - \mu'_1(\tau))) \tilde{G}_{1xx}(0, t, \xi, \tau) d\xi \left. \right) + \\ &+ a(h, t)\nu_2(t)b(0, t) \left(\varphi''(h) + \int_0^t \frac{d\tau}{c(\tau)} \times \right. \\ &\times \int_0^h \tilde{f}(\xi, \tau) \tilde{G}_{1xx}(h, t, \xi, \tau) d\xi - \int_0^t d\tau \int_0^h (\mu'_1(\tau) + \\ &+ \frac{\xi}{h}(\mu'_2(\tau) - \mu'_1(\tau))) \tilde{G}_{1xx}(h, t, \xi, \tau) d\xi \left. \right) + \\ &+ b(0, t)b(h, t)\mu_3(t) + \nu_1(t)b(h, t)d(0, t)\mu_1(t) + \\ &+ \nu_2(t)b(0, t)d(h, t)\mu_2(t) + \nu_1(t)b(h, t)f(0, t) + \\ &+ \nu_2(t)b(0, t)f(h, t) \left. \right) (\nu_1(t)b(h, t)\mu'_1(t) + \\ &+ \nu_2(t)b(0, t)\mu'_2(t))^{-1}, \quad t \in [0, T]. \end{aligned} \quad (8)$$

Отже, ми звели задачу (1)–(4) до інтегрального рівняння (8) відносно невідомої c .

Встановимо апіорні оцінки розв'язку цього рівняння. Знайдемо оцінку c знизу. Оскільки в виразі (7) всі доданки, окрім першого, прямують до нуля при $t \rightarrow 0$, то існує такий проміжок $[0, T_0]$, $0 < T_0 \leq T$, на якому

$$\begin{aligned} \varphi''(x) \geq & - \int_0^t \frac{d\tau}{c(\tau)} \int_0^h \tilde{f}(\xi, \tau) \tilde{G}_{1xx}(x, t, \xi, \tau) d\xi + \\ & + \int_0^t d\tau \int_0^h (\mu'_1(\tau) + \frac{\xi}{h}(\mu'_2(\tau) - \mu'_1(\tau))) \times \\ & \times \tilde{G}_{1xx}(x, t, \xi, \tau) d\xi, \end{aligned}$$

тоді з умов (A2) отримаємо

$$a(0, t)\nu_1(t)b(h, t)u_{xx}(0, t) + a(h, t)\nu_2(t)b(0, t) \times u_{xx}(h, t) \geq 0, \quad t \in [0, T_0].$$

Звідси, враховуючи (8) та зроблені припущення, прийдемо до оцінки

$$c(t) \geq A_0 > 0, \quad t \in [0, T_0]. \quad (9)$$

Покажемо, що функції $\tilde{G}_i(x, t, \xi, \tau)$, $i = 1, 2$, можуть бути побудовані методом Леві [4]:

$$\begin{aligned} \tilde{G}_i(x, t, \xi, \tau) = & G_{0i}(x, t, \xi, \tau) + \\ & + \int_{\tau}^t \int_0^h G_{0i}(x, t, \eta, \sigma) \Phi_i(\eta, \sigma, \xi, \tau) d\eta d\sigma, \quad (10) \end{aligned}$$

де

$$\begin{aligned} G_{0i}(x, t, \xi, \tau) = & \frac{1}{2\sqrt{\pi(\theta(t, \xi) - \theta(\tau, \xi))}} \times \\ & \times \sum_{n=-\infty}^{+\infty} \left(\exp\left(-\frac{(x - \xi + 2nh)^2}{4(\theta(t, \xi) - \theta(\tau, \xi))}\right) + \right. \\ & \left. + (-1)^i \exp\left(-\frac{(x + \xi + 2nh)^2}{4(\theta(t, \xi) - \theta(\tau, \xi))}\right) \right), \\ \theta(t, \xi) = & \int_0^t \frac{a(\xi, \tau)}{c(\tau)} d\tau, \quad i = 1, 2, \end{aligned}$$

і функції $\Phi_i(x, t, \xi, \tau)$ є розв'язками рівняння

$$\begin{aligned} \Phi_i(x, t, \xi, \tau) = & -LG_{0i}(x, t, \xi, \tau) - \int_{\tau}^t d\sigma \times \\ & \times \int_0^h LG_{0i}(x, t, \eta, \sigma) \Phi_i(\eta, \sigma, \xi, \tau) d\eta, \quad (11) \end{aligned}$$

причому, випадок $i = 1$ відповідає першій крайовій задачі, а випадок $i = 2$ – другій крайовій задачі.

Зауважимо, що функції $G_{0i}(x, t, \xi, \tau)$ при фіксованих (ξ, τ) , $0 < \xi < h$, $0 < \tau < t < T$ є в Q_T розв'язками рівняння

$$c(t)G_{0it}(x, t, \xi, \tau) = a(\xi, t)G_{0ixx}(x, t, \xi, \tau), \quad 0 < \xi < h, \quad 0 < \tau < t < T.$$

Визначимо оператор:

$$Lz = z_t - \frac{a(x, t)}{c(t)} z_{xx} - \frac{b(x, t)}{c(t)} z_x - \frac{d(x, t)}{c(t)} z.$$

Функції $\tilde{G}_i$, визначені рівністю (10), де $\Phi_i(x, t, \xi, \tau)$ – розв'язки рівняння (11), задовольняють рівняння $Lz = 0$ в області Q_T при фіксованих (ξ, τ) : $0 < \xi < h$, $0 < \tau < t < T$.

Встановимо існування розв'язку рівняння (11) при кожному $i = 1, 2$ аналогічно до [4]. Для цього спочатку оцінимо

$$\begin{aligned} LG_{0i}(x, t, \xi, \tau) = & \frac{1}{c(t)} \left((a(\xi, t) - a(x, t)) \times \right. \\ & \times G_{0ixx}(x, t, \xi, \tau) - b(x, t)G_{0ix}(x, t, \xi, \tau) - \\ & \left. - d(x, t)G_{0i}(x, t, \xi, \tau) \right). \end{aligned}$$

Нехай $a_0 = \min_{Q_T} a(x, t)$, $a_1 = \max_{Q_T} a(x, t)$,

$$\theta_0(t) = \int_0^t \frac{d\tau}{c(\tau)} \quad \text{і}$$

$$\begin{aligned} S(x, t, \xi, \tau) = & \frac{1}{2\sqrt{2\pi a_1(\theta_0(t) - \theta_0(\tau))}} \times \\ & \times \sum_{n=-\infty}^{+\infty} \left(\exp\left(-\frac{(x - \xi + 2nh)^2}{8a_1(\theta_0(t) - \theta_0(\tau))}\right) + \right. \\ & \left. + \exp\left(-\frac{(x + \xi + 2nh)^2}{8a_1(\theta_0(t) - \theta_0(\tau))}\right) \right). \end{aligned}$$

Оскільки

$$0 < a_0\theta_0(t) \leq \theta(t, \xi) \leq a_1\theta_0(t),$$

то

$$G_{0i}(x, t, \xi, \tau) \leq C_1 S(x, t, \xi, \tau), \quad i = 1, 2. \quad (12)$$

Використаємо нерівність

$$z^p \exp(-qz^2) \leq C_{p,q} < \infty, \quad (13) \quad \forall z \in [0, \infty), \quad p \geq 0, \quad q > 0,$$

для оцінки

$$|G_{0ix}(x, t, \xi, \tau)| \leq \frac{C_2 S(x, t, \xi, \tau)}{\sqrt{\theta_0(t) - \theta_0(\tau)}}. \quad (14)$$

Розглянемо перший доданок з LG_{0i} :

$$\begin{aligned} |(a(\xi, t) - a(x, t))G_{0ixx}(x, t, \xi, \tau)| &\leq \\ &\leq C_3 |x - \xi|^\gamma |G_{0ixx}(x, t, \xi, \tau)|. \end{aligned}$$

Враховуючи те, що $|x - \xi| \leq |x - \xi + 2nh|$ і $|x - \xi| \leq |x + \xi + 2nh|$ при $n \geq 1$, застосовуючи нерівність (13), отримаємо

$$\begin{aligned} &\frac{|x - \xi|^\gamma}{(\theta(t, \xi) - \theta(\tau, \xi))^{\gamma/2}} |G_{0ixx}(x, t, \xi, \tau)| \leq \\ &\leq \frac{C_4}{\sqrt{(\theta(t, \xi) - \theta(\tau, \xi))^3}} \times \\ &\times \sum_{n=-\infty}^{\infty} \left(\exp\left(-\frac{(x - \xi + 2nh)^2}{8(\theta(t, \xi) - \theta(\tau, \xi))}\right) + \right. \\ &\left. + \exp\left(-\frac{(x + \xi + 2nh)^2}{8(\theta(t, \xi) - \theta(\tau, \xi))}\right) \right), \end{aligned}$$

звідки, використовуючи (12) і (14), прийдемо до оцінки

$$\begin{aligned} |LG_{0i}(x, t, \xi, \tau)| &\leq \left(\frac{C_5}{(\theta_0(t) - \theta_0(\tau))^{1-\gamma/2}} + \right. \\ &\left. + \frac{C_6}{\sqrt{\theta_0(t) - \theta_0(\tau)}} + C_7 \right) \frac{1}{c(t)} S(x, t, \xi, \tau) \leq \\ &\leq \frac{C_8 S(x, t, \xi, \tau)}{c(t)(\theta_0(t) - \theta_0(\tau))^{1-\frac{\gamma}{2}}}. \end{aligned} \quad (15)$$

Легко бачити, що $S(x, t, \xi, \tau)$ є функцією Гріна другої крайової задачі для рівняння

$$c(t)u_t = 2a_1 u_{xx}, \quad (x, t) \in Q_T. \quad (16)$$

Легко переконатись, що

$$\int_0^h S(x, t, \xi, \tau) d\xi = 1. \quad (17)$$

Дійсно, якщо записати зображення розв'язку задачі для рівняння (16) з умовами

$$\begin{aligned} u(x, 0) &= 1, \quad 0 \leq x \leq h, \\ u_x(0, t) &= u_x(h, t) = 0, \quad 0 \leq t \leq T, \end{aligned} \quad (18)$$

отримаємо потрібний результат. З (17) приходимо до рівності

$$\int_0^h \int_0^h S(x, t, \eta, \sigma) S(\eta, \sigma, \xi, \tau) d\eta d\sigma = 1$$

або

$$\int_0^h \left(\int_0^h S(x, t, \eta, \sigma) S(\eta, \sigma, \xi, \tau) d\eta \right) d\sigma = 1.$$

Звідси, за єдиністю розв'язку задачі (16), (18) маємо

$$\int_0^h S(x, t, \eta, \sigma) S(\eta, \sigma, \xi, \tau) d\eta = S(x, t, \xi, \tau). \quad (19)$$

Враховуючи отриману рівність та оцінку (15), встановимо існування розв'язку рівняння (11), який побудуємо методом ітерацій [5]

$$\Phi_i(x, t, \xi, \tau) = \sum_{m=1}^{\infty} (LG_{0i})_m(x, t, \xi, \tau), \quad (20)$$

де $(LG_{0i})_m(x, t, \xi, \tau)$ – повторні ядра, що визначаються формулами

$$(LG_{0i})_1(x, t, \xi, \tau) = -LG_{0i}(x, t, \xi, \tau),$$

$$\begin{aligned} (LG_{0i})_{m+1}(x, t, \xi, \tau) &= - \int_{\tau}^t d\sigma \times \\ &\times \int_0^h LG_{0i}(x, t, \eta, \sigma) (LG_{0i})_m(\eta, \sigma, \xi, \tau) d\eta, \\ &i = 1, 2, \quad m = 1, 2, \dots \end{aligned}$$

Для цього проведемо оцінки повторних ядер. Для $(LG_{0i})_2$, враховуючи (15) і (19), отримаємо

$$\begin{aligned} |(LG_{0i})_2(x, t, \xi, \tau)| &= \left| \int_{\tau}^t \int_0^h LG_{0i}(x, t, \eta, \sigma) \times \right. \\ &\times LG_{0i}(\eta, \sigma, \xi, \tau) d\eta d\sigma \left. \right| \leq \frac{C_8^2}{c(t)} \times \\ &\times \int_{\tau}^t \frac{d\sigma}{c(\sigma) ((\theta_0(t) - \theta_0(\sigma))(\theta_0(\sigma) - \theta_0(\tau)))^{1-\frac{\gamma}{2}}} \times \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} & \times \int_0^h S(x, t, \eta, \sigma) S(\eta, \sigma, \xi, \tau) d\eta = \frac{C_8^2}{c(t)} \times \\ & \times \int_{\tau}^t \frac{S(x, t, \xi, \tau) d\sigma}{c(\sigma)(\theta_0(t) - \theta_0(\sigma))^{1-\frac{\gamma}{2}} (\theta_0(\sigma) - \theta_0(\tau))^{1-\frac{\gamma}{2}}}. \end{aligned}$$

Звідси, зробивши заміну

$$z = \frac{\theta_0(\sigma) - \theta_0(\tau)}{\theta_0(t) - \theta_0(\tau)}, \quad (21)$$

отримаємо

$$\begin{aligned} |(LG_{0i})_2(x, t, \xi, \tau)| & \leq \frac{C_8^2 S(x, t, \xi, \tau)}{c(t)(\theta_0(t) - \theta_0(\tau))^{1-\gamma}} \times \\ & \times \int_0^1 \frac{dz}{z^{1-\frac{\gamma}{2}} (1-z)^{1-\frac{\gamma}{2}}} = \frac{C_8^2 B(\frac{\gamma}{2}, \frac{\gamma}{2})}{c(t)(\theta_0(t) - \theta_0(\tau))^{1-\gamma}} \times \\ & \times S(x, t, \xi, \tau). \end{aligned} \quad (22)$$

Оцінюючи аналогічно наступне ядро, маємо

$$\begin{aligned} |(LG_{0i})_3(x, t, \xi, \tau)| & \leq \frac{C_8^3 B(\frac{\gamma}{2}, \frac{\gamma}{2}) B(\frac{\gamma}{2}, \gamma)}{c(t)(\theta_0(t) - \theta_0(\tau))^{1-\frac{3\gamma}{2}}} \times \\ & \times S(x, t, \xi, \tau). \end{aligned} \quad (23)$$

З (15), (22), (23) бачимо, що при оцінюванні кожного наступного ядра особливість знаменника щоразу зменшується на $\mathbb{D}_{\frac{\gamma}{2}}$, тому можна зробити висновок про існування такого номера $m_0 > 0$, що

$$|(LG_{0i})_{m_0}(x, t, \xi, \tau)| \leq \frac{C_9}{c(t)} S(x, t, \xi, \tau).$$

Тоді для повторних ядер, номер яких пере-

вищує m_0 , справджується оцінка:

$$\begin{aligned} |(LG_{0i})_{m_0+1}(x, t, \xi, \tau)| & \leq \left| \int_{\tau}^t d\sigma \times \right. \\ & \times \left. \int_0^h LG_{0i}(x, t, \eta, \sigma) (LG_{0i})_{m_0}(\eta, \sigma, \xi, \tau) d\eta \right| \leq \\ & \leq \frac{C_8 C_9 S(x, t, \xi, \tau)}{c(t)} \int_{\tau}^t \frac{d\sigma}{c(\sigma)(\theta_0(t) - \theta_0(\sigma))^{1-\frac{\gamma}{2}}} = \\ & = \frac{2C_8 C_9}{\gamma c(t)} (\theta_0(t) - \theta_0(\tau))^{\frac{\gamma}{2}} S(x, t, \xi, \tau), \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} |(LG_{0i})_{m_0+2}(x, t, \xi, \tau)| & \leq \frac{2C_8^2 C_9}{\gamma c(t)} \times \\ & \times (\theta_0(t) - \theta_0(\tau))^{\gamma} S(x, t, \xi, \tau) B\left(\frac{\gamma}{2}, 1 + \frac{\gamma}{2}\right). \end{aligned}$$

Звідси за методом математичної індукції маємо

$$\begin{aligned} |(LG_{0i})_{m_0+n}(x, t, \xi, \tau)| & \leq \frac{2C_8^n C_9}{\gamma c(t)} (\theta_0(t) - \\ & - \theta_0(\tau))^{n\gamma} S(x, t, \xi, \tau) \prod_{k=1}^n B\left(\frac{\gamma}{2}, 1 + (k-1)\frac{\gamma}{2}\right), \end{aligned}$$

$n \in \mathbb{N}$.

Скориставшись зображенням бета-функції через гамма-функцію $\Gamma(\alpha)$, отримаємо $\prod_{k=1}^n B\left(\frac{\gamma}{2}, 1 + (k-1)\frac{\gamma}{2}\right) = \frac{\Gamma(\frac{\gamma}{2})^n}{\Gamma(1 + \frac{n\gamma}{2})}$, тому

$$\begin{aligned} |(LG_{0i})_{m_0+n}(x, t, \xi, \tau)| & \leq \frac{2C_9}{\gamma c(t)} \times \\ & \times \frac{\left(C_8 (\theta_0(t) - \theta_0(\tau))^{\frac{\gamma}{2}} \Gamma(\frac{\gamma}{2})\right)^n}{\Gamma(1 + \frac{n\gamma}{2})} S(x, t, \xi, \tau). \end{aligned}$$

Отже, з врахуванням (20) та збіжності ряду вигляду $\sum_{m=1}^{\infty} \frac{x^m}{\Gamma(m\frac{\alpha}{2})}$ маємо

$$\begin{aligned} \mathbb{D}|\Phi_i(x, t, \xi, \tau)| & \leq \\ & \leq \frac{C_{10}}{c(t)(\theta_0(t) - \theta_0(\tau))^{1-\frac{\gamma}{2}}} S(x, t, \xi, \tau), \end{aligned} \quad (24)$$

$$i = 1, 2, \quad 0 \leq x, \xi \leq h, \quad 0 \leq \tau < t \leq T.$$

Аналогічно до [5] встановлюється, що для $0 \leq x, \xi \leq h$, $0 \leq \tau < t \leq T$ та довільного β , $0 < \beta < \gamma$, функції $\Phi_i(x, t, \xi, \tau)$, $i = 1, 2$, задовольняють умову Гельдера по x з показником β .

Легко перевірити, виходячи з (10) та властивостей функцій $G_{0i}(x, t, \xi, \tau)$, $i = 1, 2$, що $\tilde{G}_i(x, t, \xi, \tau)$ задовольняють однорідні умови Діріхле (при $i = 1$) та Неймана ($i = 2$).

Отже, ми встановили існування функції Гріна першої та другої крайових задач для рівняння $Lz = 0$, яка може бути подана у вигляді (10).

Знайдемо оцінку функції $\tilde{G}_{1x}(x, t, \xi, \tau)$, враховуючи (14), (24) та (19):

$$\begin{aligned} |\tilde{G}_{1x}(x, t, \xi, \tau)| &\leq |G_{01x}(x, t, \xi, \tau)| + \left| \int_{\tau}^t d\sigma \times \right. \\ &\times \left. \int_0^h G_{01}(x, t, \eta, \sigma) \Phi_i(\eta, \sigma, \xi, \tau) d\eta \right| \leq \\ &\leq \frac{C_2}{\sqrt{\theta_0(t) - \theta_0(\tau)}} S(x, t, \xi, \tau) + C_{11} \int_{\tau}^t d\sigma \times \\ &\times \int_0^h \frac{S(x, t, \eta, \sigma) S(x, \sigma, \xi, \tau)}{c(\sigma) \sqrt{\theta_0(t) - \theta_0(\sigma)} (\theta_0(\sigma) - \theta_0(\tau))^{1 - \frac{\gamma}{2}}} \times \\ &\times d\eta = S(x, t, \xi, \tau) \left(\frac{C_2}{\sqrt{\theta_0(t) - \theta_0(\tau)}} + C_{11} \times \right. \\ &\times \left. \int_{\tau}^t \frac{d\sigma}{c(\sigma) \sqrt{\theta_0(t) - \theta_0(\sigma)} (\theta_0(\sigma) - \theta_0(\tau))^{1 - \frac{\gamma}{2}}} \right). \end{aligned}$$

Зробивши заміну змінних (21) в інтегралі

$$\begin{aligned} &\int_{\tau}^t \frac{d\sigma}{c(\sigma) \sqrt{\theta_0(t) - \theta_0(\sigma)} (\theta_0(\sigma) - \theta_0(\tau))^{1 - \frac{\gamma}{2}}} = \\ &= (\theta_0(t) - \theta_0(\tau))^{\frac{\gamma-1}{2}} \int_0^1 \frac{dz}{z^{1 - \frac{\gamma}{2}} (1-z)^{1/2}} = \\ &= \frac{B\left(\frac{1}{2}, \frac{\gamma}{2}\right)}{(\theta_0(t) - \theta_0(\tau))^{\frac{1-\gamma}{2}}}, \end{aligned}$$

отримаємо

$$\begin{aligned} |\tilde{G}_{1x}(x, t, \xi, \tau)| &\leq S(x, t, \xi, \tau) \left(\frac{C_2}{\sqrt{\theta_0(t) - \theta_0(\tau)}} + \right. \\ &\left. + \frac{C_{12}}{(\theta_0(t) - \theta_0(\tau))^{\frac{1-\gamma}{2}}} \right) \leq \frac{C_{13} S(x, t, \xi, \tau)}{\sqrt{\theta_0(t) - \theta_0(\tau)}}. \end{aligned}$$

Аналогічно

$$\begin{aligned} |\tilde{G}_{1xx}(x, t, \xi, \tau)| &\leq S(x, t, \xi, \tau) \times \\ &\times \left(\frac{C_{14}}{\theta_0(t) - \theta_0(\tau)} + C_{15} \times \right. \\ &\times \left. \int_{\tau}^t \frac{(\theta_0(\sigma) - \theta_0(\tau))^{\frac{\gamma}{2} - 1}}{c(\sigma) (\theta_0(t) - \theta_0(\sigma))} d\sigma \right) = \\ &= \left(\frac{C_{14}}{\theta_0(t) - \theta_0(\tau)} + \frac{C_{16} B\left(2, \frac{\gamma}{2}\right)}{(\theta_0(t) - \theta_0(\tau))^{1 - \frac{\gamma}{2}}} \right) \times \\ &\times S(x, t, \xi, \tau) \leq \frac{C_{17}}{\theta_0(t) - \theta_0(\tau)} S(x, t, \xi, \tau). \end{aligned}$$

Розглянемо інтеграл $\int_0^h \tilde{G}_{1xx}(x, t, \xi, \tau) \times \tilde{f}(\xi, \tau) d\xi d\tau$, який має таку ж особливість, як i

$$\begin{aligned} I(x, t, \tau) &= \int_0^h \tilde{f}(\xi, \tau) G_{01xx}(x, t, \xi, \tau) d\xi = \\ &= \int_0^h (\tilde{f}(\xi, \tau) - \tilde{f}(x, \tau)) G_{01xx}(x, t, \xi, \tau) d\xi + \\ &+ \tilde{f}(x, \tau) \int_0^h G_{01xx}(x, t, \xi, \tau) d\xi. \end{aligned}$$

Безпосереднім обчисленням отримаємо

$$\begin{aligned} G_{01x}(x, t, \xi, \tau) &= -G_{02\xi}(x, t, \xi, \tau) + \\ &+ R_1(x, t, \xi, \tau), \end{aligned} \quad (25)$$

де

$$R_1(x, t, \xi, \tau) = \frac{(\theta_\xi(t, \xi) - \theta_\xi(\tau, \xi))}{4\sqrt{\pi(\theta(t, \xi) - \theta(\tau, \xi))^3}} \times \\ \times \sum_{n=-\infty}^{+\infty} \left(\exp\left(-\frac{(x-\xi+2nh)^2}{4(\theta(t, \xi) - \theta(\tau, \xi))}\right) + \right. \\ \left. + \exp\left(-\frac{(x+\xi+2nh)^2}{4(\theta(t, \xi) - \theta(\tau, \xi))}\right) \right) + \\ + \frac{(\theta_\xi(t, \xi) - \theta_\xi(\tau, \xi))}{8\sqrt{\pi(\theta(t, \xi) - \theta(\tau, \xi))^5}} \sum_{n=-\infty}^{+\infty} \left((x-\xi+ \right. \\ \left. + 2nh)^2 \exp\left(-\frac{(x-\xi+2nh)^2}{4(\theta(t, \xi) - \theta(\tau, \xi))}\right) + \right. \\ \left. + (x+\xi+2nh)^2 \exp\left(-\frac{(x+\xi+2nh)^2}{4(\theta(t, \xi) - \theta(\tau, \xi))}\right) \right).$$

Продиференціювавши співвідношення (25) по x та проінтегрувавши отриманий вираз по ξ , маємо

$$\int_0^h G_{01xx}(x, t, \xi, \tau) d\xi = - \int_0^h G_{02\xi x}(x, t, \xi, \tau) \times \\ \times d\xi + \int_0^h R_{1x}(x, t, \xi, \tau) d\xi = G_{02x}(x, t, 0, \tau) - \\ - G_{02x}(x, t, h, \tau) + \int_0^h R_{1x}(x, t, \xi, \tau) d\xi,$$

де

$$R_{1x}(x, t, \xi, \tau) = \frac{3(\theta_\xi(t, \xi) - \theta_\xi(\tau, \xi))}{8\sqrt{\pi(\theta(t, \xi) - \theta(\tau, \xi))^5}} \times \\ \times \sum_{n=-\infty}^{+\infty} \left((x-\xi+2nh) \times \right. \\ \times \exp\left(-\frac{(x-\xi+2nh)^2}{4(\theta(t, \xi) - \theta(\tau, \xi))}\right) + (x+\xi+2nh) \times \\ \times \exp\left(-\frac{(x+\xi+2nh)^2}{4(\theta(t, \xi) - \theta(\tau, \xi))}\right) \left. \right) - \\ - \frac{\theta_\xi(t, \xi) - \theta_\xi(\tau, \xi)}{16\sqrt{\pi(\theta(t, \xi) - \theta(\tau, \xi))^7}} \sum_{n=-\infty}^{+\infty} \left((x-\xi+ \right.$$

$$+ 2nh)^3 \exp\left(-\frac{(x-\xi+2nh)^2}{4(\theta(t, \xi) - \theta(\tau, \xi))}\right) + \\ \left. + (x+\xi+2nh)^3 \exp\left(-\frac{(x+\xi+2nh)^2}{4(\theta(t, \xi) - \theta(\tau, \xi))}\right) \right).$$

Тоді, використовуючи нерівність (13), отримаємо

$$\left| \int_0^h G_{01xx}(0, t, \xi, \tau) d\xi \right| \leq \\ \leq \int_0^h |R_{1x}(0, t, \xi, \tau)| d\xi \leq \frac{C_{18}}{\sqrt{\theta_0(t) - \theta_0(\tau)}}.$$

Оскільки функція $\tilde{f} \in H^{\gamma,0}(\overline{Q_T})$, то використовуючи оцінку $G_{01xx}(x, t, \xi, \tau)$, матимемо

$$|I(0, t, \tau)| \leq \int_0^h \xi^\gamma |G_{01xx}(0, t, \xi, \tau)| d\xi + \\ + \frac{C_{19}}{\sqrt{\theta_0(t) - \theta_0(\tau)}} \leq \frac{C_{20}}{(\theta_0(t) - \theta_0(\tau))^{1-\gamma/2}} + \\ + \frac{C_{19}}{\sqrt{\theta_0(t) - \theta_0(\tau)}} \leq \frac{C_{21}}{(\theta_0(t) - \theta_0(\tau))^{1-\gamma/2}}.$$

В результаті прийдемо до оцінки

$$\left| \int_0^t \frac{d\tau}{c(\tau)} \int_0^h \tilde{f}(\xi, \tau) \tilde{G}_{1xx}(0, t, \xi, \tau) d\xi \right| \leq \\ \leq \left| \int_0^t \frac{d\tau}{c(\tau)} \int_0^h \tilde{f}(\xi, \tau) G_{01xx}(0, t, \xi, \tau) d\xi \right| \leq C_{21} \times \\ \times \int_0^t \frac{d\tau}{c(\tau)(\theta_0(t) - \theta_0(\tau))^{1-\frac{\gamma}{2}}} \leq C_{22} \theta_0^{\gamma/2}(t) \leq C_{23}$$

і

$$\left| \int_0^t d\tau \int_0^h (\mu'_1(\tau) + \frac{\xi}{h}(\mu'_2(\tau) - \mu'_1(\tau))) \times \right. \\ \left. \times \tilde{G}_{1xx}(0, t, \xi, \tau) d\xi \right| \leq C_{24} \int_0^t \frac{d\tau}{(\theta_0(t) - \theta_0(\tau))^{1-\frac{\gamma}{2}}}.$$

Аналогічний результат отримується при оцінюванні $\int_0^t \frac{d\tau}{c(\tau)} \int_0^h \tilde{f}(\xi, \tau) \tilde{G}_{1xx}(h, t, \xi, \tau) d\xi$ та $\int_0^t d\tau \int_0^h (\mu'_1(\tau) + \frac{\xi}{h}(\mu'_2(\tau) - \mu'_1(\tau))) \times \tilde{G}_{1xx}(h, t, \xi, \tau) d\xi$. Тоді з (8) маємо

$$c(t) \leq C_{25} + C_{26} \int_0^t \frac{d\tau}{(\theta(t) - \theta(\tau))^{1-\frac{\gamma}{2}}}.$$

Звідси, позначивши $c_{\max} = \max_{t \in [0, T]} c(t)$, при-
йдемо до нерівності

$$c_{\max} \leq C_{25} + C_{27} \sqrt{c_{\max}^\gamma},$$

або

$$y^2 \leq C_{25} + C_{27} y^\gamma,$$

звідки

$$y^2 - C_{27} y^\gamma \leq C_{25}. \quad (26)$$

Тут $y \equiv \sqrt{c_{\max}}$, $0 < \gamma < 1$. Розв'язавши (26),
отримаємо $y \leq C_{28}$, звідки

$$c(t) \leq A_1 < \infty, \quad t \in [0, T_0].$$

Позначимо через $\mathcal{N} = \{c \in C[0, T_0] : 0 < A_0 \leq c(t) \leq A_1\}$. Запишемо рівняння (8) в
операторному вигляді

$$\omega = P\omega,$$

де оператор P , визначений правою частиною
(8), переводить множину $\mathcal{N}$ в себе.

Встановимо компактність оператора P .
Розглянемо $\forall c \in \mathcal{N}$ та функції $f_1 \in H^{\gamma, 0}(\overline{Q}_T)$
оператор вигляду:

$$(P_0 c)(t) = \int_0^t \frac{d\tau}{c(\tau)} \int_0^h f_1(\xi, \tau) \tilde{G}_{1xx}(0, t, \xi, \tau) d\xi.$$

Оскільки функція $\int_0^h f_1(\xi, \tau) \tilde{G}_{1xx}(x, t, \xi, \tau) d\xi$
має таку ж особливість як і $\int_0^h f_1(\xi, \tau) \times$
 $\times G_{01xx}(x, t, \xi, \tau) d\xi$, тому компактність до-
статньо встановити для випадку оператора

$$(P_1 c)(t) = \int_0^t \frac{d\tau}{c(\tau)} \int_0^h f_1(\xi, \tau) G_{01xx}(0, t, \xi, \tau) d\xi.$$

Покажемо, що множина $P_1 \mathcal{N}$ є компа-
ктна. З встановлених оцінок маємо

$$|(P_1 c)(t)| \leq C_{29} \sqrt{t} + C_{30} t^{\frac{\gamma}{2}} \leq C_{29} \sqrt{T} + C_{30} T^{\frac{\gamma}{2}}.$$

Отже, множина $P_1 \mathcal{N}$ – рівномірно обмеже-
на. Встановимо одностайну неперервність
цієї множини. Для заданого $\varepsilon > 0$ розгляне-
мо різницю

$$\Delta = |(P_1 c)(t_2) - (P_1 c)(t_1)|$$

з довільними $t_1, t_2 \in [0, T]$, $t_1 \neq t_2$. Якщо
 $t_i \leq t_0$ ($i = 1, 2$), то, за рахунок вибору t_0 ,
отримаємо

$$\Delta \leq |(P_1 c)(t_2)| + |(P_1 c)(t_1)| < \frac{\varepsilon}{2} + \frac{\varepsilon}{2}.$$

Якщо $t_i \geq t_0$ ($i = 1, 2$), і нехай $t_1 < t_2$, тоді

$$\begin{aligned} \Delta &= \left| \int_0^{t_2} d\tau \int_0^h \frac{f_1(\xi, \tau)}{c(\tau)} G_{01xx}(0, t_2, \xi, \tau) d\xi - \right. \\ &\quad \left. - \int_0^{t_1} d\tau \int_0^h \frac{f_1(\xi, \tau)}{c(\tau)} G_{01xx}(0, t_1, \xi, \tau) d\xi \right| \leq \\ &\leq \left| \int_{t_1}^{t_2} \frac{d\tau}{c(\tau)} \int_0^h f_1(\xi, \tau) G_{01xx}(0, t_2, \xi, \tau) d\xi \right| + \\ &\quad + \left| \int_0^{t_1} \frac{d\tau}{c(\tau)} \int_0^h f_1(\xi, \tau) (G_{01xx}(0, t_2, \xi, \tau) - \right. \\ &\quad \left. - G_{01xx}(0, t_1, \xi, \tau)) d\xi \right| \equiv \Delta_1 + \Delta_2. \end{aligned}$$

Враховуючи встановлені раніше оцінки, ма-
ємо

$$\begin{aligned} \Delta_1 &\leq C_{31} \int_{t_1}^{t_2} \frac{d\tau}{c(\tau) (\theta(t_2) - \theta(\tau))^{1-\gamma/2}} \leq \\ &\leq C_{32} (\theta(t_2) - \theta(t_1))^{\gamma/2}. \end{aligned}$$

Тоді існує таке $\delta_1 > 0$, що при $t_2 - t_1 < \delta_1$
отримаємо $\Delta_1 < \frac{\varepsilon}{2}$.

Розглянемо

$$\begin{aligned} \Delta_2 &= \frac{1}{4\sqrt{\pi}} \left| \int_0^{t_1} \frac{d\tau}{c(\tau)} \int_0^h f_1(\xi, \tau) \times \right. \\ &\quad \times \sum_{n=-\infty}^{+\infty} (\xi + 2nh)^2 \left(-\frac{1}{\sqrt{(\theta(t_2, \xi) - \theta(\tau, \xi))^5}} \times \right. \\ &\quad \times \exp\left(-\frac{(\xi + 2nh)^2}{4(\theta(t_2, \xi) - \theta(\tau, \xi))}\right) + \\ &\quad + \frac{1}{\sqrt{(\theta(t_1, \xi) - \theta(\tau, \xi))^5}} \times \\ &\quad \left. \left. \times \exp\left(-\frac{(\xi + 2nh)^2}{4(\theta(t_1, \xi) - \theta(\tau, \xi))}\right) \right) d\xi \right|. \end{aligned}$$

Функція $\theta(t, \xi)$ – монотонно зростаюча по змінній t , тому до неї існує обернена $\theta^{-1}(\sigma, \xi)$. Зробивши заміну $\sigma = \theta(t_1, \xi) - \theta(\tau, \xi)$ в Δ_2 та оцінивши отриманий вираз, матимемо

$$\begin{aligned} \Delta_2 \leq & C_{33} \int_0^{\frac{a_1 t_1}{A_0}} d\sigma \int_0^h \sum_{n=-\infty}^{+\infty} (\xi + 2nh)^2 \times \\ & \times \left| \left(\frac{1}{\sqrt{(\theta(t_2, \xi) - \theta(t_1, \xi) + \sigma)^5}} \times \right. \right. \\ & \times \exp\left(-\frac{(\xi + 2nh)^2}{4(\theta(t_2, \xi) - \theta(t_1, \xi) + \sigma)}\right) + \\ & \left. \left. + \frac{1}{\sqrt{\sigma^5}} \exp\left(-\frac{(\xi + 2nh)^2}{4\sigma}\right) \right) \right| d\xi. \quad (27) \end{aligned}$$

Для заданого $\varepsilon > 0$ ми можемо вибрати таке $t_0 > 0$, що

$$\begin{aligned} & \int_0^{t_0} d\sigma \int_0^h \sum_{n=-\infty}^{+\infty} \frac{(\xi + 2nh)^2}{\sqrt{\sigma^5}} \times \\ & \times \exp\left(-\frac{(\xi + 2nh)^2}{4\sigma}\right) d\xi < \frac{\varepsilon}{4}. \end{aligned}$$

Тоді при $\frac{a_1 t_1}{A_0} \leq t_0$ матимемо $\Delta_2 < \frac{\varepsilon}{2}$. Якщо ж $\frac{a_1 t_1}{A_0} > t_0$, то, розбивши інтеграл в (27) на суму двох від 0 до t_0 і від t_0 до $\frac{a_1 t_1}{A_0}$, отримаємо

$$\begin{aligned} \Delta_2 \leq & \frac{\varepsilon}{4} + C_{33} \int_0^h d\xi \int_{t_0}^{\frac{a_1 t_1}{A_0}} d\sigma \times \\ & \times \int_{\sigma}^{\theta(t_2, \xi) - \theta(t_1, \xi) + \sigma} \sum_{n=-\infty}^{\infty} (\xi + 2nh)^2 \times \\ & \times \left| \frac{\partial}{\partial z} \left(-\frac{1}{\sqrt{z^5}} \exp\left(-\frac{(\xi + 2nh)^2}{4z}\right) \right) \right| dz. \end{aligned}$$

Обчислюючи похідну в підінтегральному виразі, оцінивши її, використовуючи лему 2.1.1 [4] та нерівність (13) при $z > t_0$, отримаємо

$$\Delta_2 \leq \frac{\varepsilon}{4} + C_{34}(\theta(t_2, \xi) - \theta(t_1, \xi)).$$

Оскільки $\theta(t_2, \xi) - \theta(t_1, \xi) \leq C_{35}(t_2 - t_1)$, то існує таке $\delta_2 > 0$, що при $t_2 - t_1 < \delta_2$ матимемо $\Delta_2 < \frac{\varepsilon}{2}$. Якщо позначити через $\delta = \min\{\delta_1, \delta_2\} > 0$, то, об'єднавши всі отримані оцінки, встановлюємо, що при $|t_2 - t_1| <$

δ маємо $\Delta < \varepsilon$, що і доводить одностайну неперервність множини $P_1 \mathcal{N}$. Отже, оператор P_1 – цілком неперервний.

Аналогічно можна довести, що оператор $(P_2 c)(t) = \int_0^t \frac{d\tau}{c(\tau)} \int_0^h f_1(\xi, \tau) G_{01xx}(h, t, \xi, \tau) d\xi$ – цілком неперервний.

З рівняння (8) видно, що для доведення компактності оператора P достатньо довести компактність операторів виду P_1 та P_2 , яка уже встановлена. Застосовуючи теорему Шаудера, отримуємо існування розв'язку рівняння (8), а отже й розв'язку задачі (1)–(4).

У встановлених оцінках $C_i (i = \overline{1, 35})$ – відомі величини.

Зауважимо, що за певних припущень на вихідні дані, отримуємо існування розв'язку задачі (1)–(4) з класу Гельдера [6].

Теорема 2. Нехай крім (A1) – (A3) виконуються умови

$$\mu_i \in H^{1+\frac{\gamma}{2}}[0, T], \quad \mu_3, \nu_i \in H^{\frac{1+\gamma}{2}}[0, T], \quad i = 1, 2.$$

Тоді розв'язок (c, u) задачі (1)–(4) належить класу $H^{\gamma/2}[0, T_0] \times H^{2+\gamma, 1+\gamma/2}(\overline{Q}_{T_0})$.

ЄДИНІСТЬ РОЗВ'ЯЗКУ

Теорема 3. Нехай існує розв'язок $(c, u) \in H^{\gamma/2}[0, T] \times H^{2+\gamma, 1+\gamma/2}(\overline{Q}_T)$ задачі (1)–(4). Тоді, якщо $a, b, d \in H^{\gamma, 0}(\overline{Q}_T)$ і

$$\nu_1(t)b(h, t)\mu'_1(t) + \nu_2(t)b(0, t)\mu'_2(t) \neq 0,$$

то цей розв'язок єдиний.

Доведення теореми 2. Припустимо, що існують два розв'язки (c_1, u_1) і (c_2, u_2) з класу $H^{\gamma/2}[0, T] \times H^{2+\gamma, 1+\gamma/2}(\overline{Q}_T)$ задачі (1)–(4). Нехай $c = c_1 - c_2$, $u = u_1 - u_2$. Утворимо задачу для (c, u) :

$$\begin{aligned} c_1(t)u_t = & a(x, t)u_{xx} + b(x, t)u_x + d(x, t)u - \\ & - c(t)u_{2t}, \quad (x, t) \in Q_T, \quad (28) \end{aligned}$$

$$u(x, 0) = 0, \quad x \in [0, h], \quad (29)$$

$$u(0, t) = u(h, t) = 0, \quad t \in [0, T], \quad (30)$$

$$\nu_1(t)u_x(0, t) + \nu_2(t)u_x(h, t) = 0, \quad t \in [0, T]. \quad (31)$$

Аналогічно до того, як ми отримали рівняння (5), приходимо до наступного рівняння відносно $c(t)$:

$$c(t) (\nu_1(t)b(h, t)\mu'_1(t) + \nu_2(t)b(0, t)\mu'_2(t)) - a(0, t)\nu_1(t)b(h, t)u_{xx}(0, t) - a(h, t)\nu_2(t) \times b(0, t)u_{xx}(h, t) = 0. \quad (32)$$

За допомогою функції Гріна $\tilde{G}_1$ запишемо розв'язок задачі (28) – (30) :

$$\mathbb{D}u(x, t) = - \int_0^t \int_0^h \frac{hu_{2\tau}(\xi, \tau)c(\tau)}{c_1(\tau)} \tilde{G}_1(x, t, \xi, \tau) d\xi d\tau.$$

Тоді (32) набуде вигляду

$$c(t) (\nu_1(t)b(h, t)\mu'_1(t) + \nu_2(t)b(0, t)\mu'_2(t)) + \int_0^t c(\tau)K(t, \tau) d\tau = 0, \quad (33)$$

де

$$K(t, \tau) = \frac{1}{c_1(\tau)} \int_0^h (\nu_1(t)a(0, t)b(h, t) \times \tilde{G}_{1xx}(0, t, \xi, \tau) + \nu_2(t)a(h, t)b(0, t) \times \tilde{G}_{1xx}(h, t, \xi, \tau)) u_{2\tau}(\xi, \tau) d\xi.$$

З припущень теореми маємо, що

$$\nu_1(t)b(h, t)\mu'_1(t) + \nu_2(t)b(0, t)\mu'_2(t) \neq 0,$$

а це означає, що (33) – однорідне інтегральне рівняння Вольтера другого роду. Тоді з того, що $u_2 \in H^{2+\gamma, 1+\gamma/2}(\overline{Q}_T)$ та з властивостей об'ємних теплових потенціалів [6, с.318] випливає, що ядро $K(t, \tau)$ рівняння (33) має інтегровну особливість:

$$\mathbb{D} |K(t, \tau)| \leq \frac{C}{(t-\tau)^{1-\frac{\gamma}{2}}},$$

де C – відома константа. Оскільки рівняння (33) має єдиний розв'язок $c(t) \equiv 0$ на $[0, T]$, то і $u(x, t) \equiv 0$. Тому $c_1(t) = c_2(t)$ і $u_1(x, t) = u_2(x, t)$, що і доводить єдиність розв'язку задачі.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. *Прилепко А.И., Костин А.Б.* Об обратных задачах определения коэффициента в параболическом уравнении // Сиб. мат. журнал. – 1993. – Т.34, № 5. – С.147-162.
2. *Иванцов Н.И.* Об обратной задаче одновременного определения коэффициентов теплопроводности и теплоемкости // Сиб. мат. журнал. – 1994. – Т.35, № 3. – С.612-621.

3. *Федусь У.М.* Обернена задача визначення коефіцієнта теплоємності // Мат. студії. – 2006. – Т.25, № 2. – С.126-140.

4. *Ivancho M.I.* Inverse problems for equations of parabolic type. – VNTL Publishers, 2003. – 240 pp.

5. *Фридман А.* Уравнения с частными производными параболического типа. – М.: Мир, 1967. – 428с.

6. *Ладыженская О.А., Солонников В.А., Уралова Н.Н.* Линейные и квазилинейные уравнения параболического типа. – М.: Наука, 1967. – 736с.